

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาคติธรรมที่ปรากฏในบทเพลงเจริญเบริน พื้นบ้าน
จังหวัดสุรินทร์

ผู้วิจัย : พระโส สุธปณฺโณ (จำปาทอง)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาสมพาน ชาคโร, ป.ธ.๔., สน.บ., สน.ม., Ph.D.

: พระมหาวิศิษฐ์ ธีรวิโส, ผศ., ปว.ค., พ.ภ., ป.ธ.๘., พธ.บ., M.A.

วันสำเร็จการศึกษา :/...../.....

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาความเป็นมาของบทเพลงเจริญเบรินพื้นบ้านในเขตจังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาคติธรรมที่ปรากฏในบทเพลงเจริญเบรินพื้นบ้าน เพื่อศึกษาบทบาทและอิทธิพลของบทเพลงเจริญเบรินพื้นบ้านที่มีต่อชุมชน ท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์

จากการศึกษาวิจัย พบว่า เพลงพื้นบ้านเจริญเบริน วิวัฒนาการมาจากการเล่น “กัณตูบโก” ซึ่งมีการร้องโต้ตอบ มีดนตรีปี่อ้อประกอบ ต่อมาการเล่นชนิดนี้ ได้นำแคนเข้ามาเป่าประกอบ ทำนองเจริญเบริน คล้ายๆกับหมอลำกลอน เรียกการเล่นชนิดนี้ว่า “เจริญเบริน” การเล่นเจริญเบรินมีองค์ประกอบต่างๆ คือ ผู้เล่นชาย ๑ หญิง ๑ ดนตรีที่ใช้ประกอบคือแคน ซึ่งเป่าลายแมงกูดอมดอกเป็นส่วนใหญ่ สถานที่แสดงไม่จำกัดสถานที่จะเป็นที่ไหนก็ได้ที่เหมาะสม การแต่งกายแต่งแบบพื้นบ้านโบราณ ต่อมามีการพัฒนาให้หญิงนั่งกระโปรง ชายสวมกางเกงขายาว ทำรำจะมีทำรำพื้นฐานคือ ทำรำเดิน ทำรำถอย ทำรำเคียง ทำรำเกี่ยว ทำรำคี่นัว และทำเตชะ วิธีการเล่น จะเริ่มจากการบูชาครู เกริ่นครู แนะนำตนเองมีการบอกกล่าวถึงความสำคัญของงานและเจ้าภาพ แล้วเริ่มเจริญถามตอบ เจริญเรื่อง สุดท้ายจะเจริญอวยพร และเจริญลา

คติธรรมที่ปรากฏในบทเพลงเจริญเบรินมีอยู่ ๒ ลักษณะคือ คติธรรมด้านหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา และคติธรรมด้านจารีตประเพณีวัฒนธรรม คติธรรมด้านหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาในบทเพลงเจริญเบรินจะกล่าวถึงคำสอนในเรื่องคติธรรมด้านการเมืองการปกครอง นักปกครองที่ดีจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีของปวงชนที่อยู่ใต้ปกครอง ทำให้ผู้อยู่ใต้ปกครองเคารพนับถือยำเกรงและเชื่อถือให้ได้ และที่สำคัญคือต้องมีหลักธรรมสำหรับการปกครองบ้านเมืองด้วย โดยเฉพาะหลักทศพิธราชธรรมซึ่งถือว่าเป็นหลักธรรมสำหรับนักปกครองที่ดี คติธรรมด้านประเพณี พบว่า ประเพณีที่เกิดขึ้นในเมืองไทยมาจากพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

เป็นส่วนใหญ่ ชาวไทยมีความเชื่อความศรัทธาในสิ่งที่ไม่เห็นเป็นอันดับแรก เมื่อบ้านเมืองเจริญมากขึ้น ประเพณีบางอย่างก็เสื่อมสลายหายไปตามกฎหมายของไตรลักษณ์ ประเพณีไทยจึงมักมีกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าไปสอดแทรกไว้เสมอเพื่อเป็นคติเตือนใจให้ประชาชนได้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต คติธรรมที่มีคุณค่าต่อประเพณี เช่น ประเพณีบวชนาค อุปสมบท โกนจุก, งานศพ เป็นต้น

บทบาทและอิทธิพลของเพลงพื้นบ้าน “เจริญเบริน” ที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์พบว่า เพลงเจริญเบรินเป็นศิลปพื้นบ้านที่ให้ความบันเทิงในเทศกาลงานบุญงานประเพณีทั้งช่วยปลูกฝังคติธรรม ข้อคิดอันล้ำค่าสอนทางพระพุทธศาสนาข้อให้แก่สังคม ช่วยอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านภาษาเขมรอันเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นให้คงอยู่ เป็นสื่อมวลชนพื้นบ้านทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องต่างๆ แก่ชุมชน เจริญเบรินเป็นศิลปพื้นบ้านที่สำคัญควรแก่การศึกษาและจารึกไว้เพื่อให้อนุชนได้เรียนรู้และสืบทอดให้คงอยู่คู่ท้องถิ่นอีสานใต้

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า หลักคติธรรมคำสอนที่ปรากฏในบทเพลงเจริญเบรินเป็นปัจจัยสำคัญในการมีส่วนร่วมเพื่อช่วยเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม อีกทั้งยังช่วยผดุงรักษาไว้ซึ่งประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามและเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติให้แก่บุคคลในชุมชนถือว่าการละเล่นพื้นบ้านที่มีคุณค่าสมควรที่จะได้รับการอนุรักษ์ไว้ให้อยู่คู่กับชุมชนและสังคมตลอดไป

Thesis Title : A Study of Morale Appeared in Jareangbroen Folk Song in

Surin Province

Researcher : Phra Sai Surapanyo (Champhong)

Degree : Master of Arts (Buddhism)

Thesis Supervisory Committee

: Phramaha Somparn Chakaro Dr. (Seevilas)

: Phramaha Visit Theeravangso, Asst. Prof., Pali Grade IX, B.A.,

Certificate of Teachers' Profession, M.A., Ph.D. Candidate

Date of Graduation :

ABSTRACT

The objectives of this thesis were to study historical background of Jareangbroen Folk Song in Surin Province, morale appeared in Jareangbroen Folk Song, role and influence of Jareangbroen Folk Song to local community in Surin Province

The result of the study was found that Jareangbroen Folk Song was developed from the play of "Kan Tob Kai" which was sung in dialog, consisting of Kuopio musical composition. Then "Kaen" which was Thai traditional mouth organ was added in musical composition. This type of folk song was called "Chariang Brun". There were many elements in Chariang Brun; consisting of one man and one woman, the musical instruments of Thai traditional mouth organ which mostly played in bumble bee style, being able to show at any suitable places, and dressing in ancient folk tune. Then it allowed woman to put skirts and man to pants. The Basic dances postures were walking dance, backward dance, side dance, flirting dance, fingers dance, and leg kicking dance. Its play began from teachers' worshiping, introduction to teacher and the players, and informing importance of the fair and the host. Then the play went on by dialog, story, blessing, and farewell.

Morale appeared in Jareangbroen Folk Song was consisted of two aspects i.e. principles of Buddhist teaching and typical culture. The morale of Buddhist teaching

concerned with good politics and governance i.e. the ten virtues or duties of ruler (Rajadhamma). The typical culture concerned with various ceremonies derived from Buddhist teachings such as ceremonies of ordination, hair shaving, and funeral, etc.

Role and influence of Jareangbroen Folk Song to local community in Surin province was found that it helped to cultivate morale of Buddhist teachings to community, to preserve and promote local arts and cultures particularly Khmer language, and to relay and publicize all information to community. Therefore, Jareangbroen Folk Song is the significant local arts and is valuable to learn and preserve to the next generation.